Projekt: Dialog starszych kobiet

Wasze uwagi mają znaczenie przy zidentifikowaniu trudności i barier napotykanych na drodze poprawy jakości życia starszych kobiet.

United Way Lower Mainland Community Partner

Canadian Centre for Elder Law

West Coast LEAF

DLACZEGO PŁEĆ MA ZNACZENIE

W ostatnich latach dość często porusza się problem dotyczący starzenia się społeczeństwa. Jednocześnie nie przywiązuje się zbyt dużej uwagi do doswiadczeń starszych kobiet… Poniższe fakty potwierdzają swoją zasadność:

- Kobiety żyją dłużej od mężczyzn
- Zdecydowanie większa ilość kobiet radzi sobie znacznie lepiej z dysponowaniem niskiego dochodu
- Kobiety w dalszym ciągu doświadczają różnych form dyskrimnacji

Wynika, że istnieje potrzeba bardziej wnilkliwego zrozumienia i zbadania ich doświadczeń co w konsekwencji pomogłoby zreformować istniejące przepisy i ustawy tak aby one przyniosly poprawę bytu starszych kobiet.

''To że jestem kobietą w starszym wieku nie znaczy, że jestem już bezwartościowa"

JAKIE ISTNIEJĄ PRZESZKODY NA DRODZE POPRAWIENIA JAKOŚCI ŻYCIA?

W roku 2012 I 2013 dwie organizacje: Canadian Centre for Elder Law (CCEL) i West Coast Women's Legal Education and Action Fund spotkały się z kobietami, które mieszkają na terenie Lower Mainland. Celem spotkania było zidentifikowanie i zbadanie nastepujących kwestii:

- Jakie przeszkody i bariery istnieją na drodze do osiągnięcia optymalnej jakości życia wśród starszych kobiet ?
- Jakie działania strategiczne należy wprowadzić, które uwzględniłyby te przeszkody : czy poprzez zmiany na poziomie prawnym lub ustawodawczym, czy poprzez edukację i oświatę ?

Poruszane były nastepujące tematy:

- Złe traktowanie i dyskryminacja
- Niske świadczenia socjalne, ubóstwo
- Sytem prawny
- Dynamika rodziny
- Bezpieczeństwo osobiste, formy przemocy
- Dostęp do mieszkań dotowanych
- Prawo emigracyjne

Przy ogromnym wsparciu lokalnych instytucji i agencji, przeprowadziliśmy 22 spotkania konsultacyjne z kobietami podzielonymi na grupy językowe (angielski, kantoński, mandaryński, hiszpański, dari, perski , polski, pundżab, rosyjski). Spotkaliśmy sie 314 kobietami między 50 a 80 rokiem życia.

Uczestniczki spotkań omawiając powyższe zagadnienia podkreślały ich złożoność i rożnorodność podsuwając jednocześnie praktyczne ich rozwiązania. Problemem i zagadnieniem najbardziej boleśnie dotyczącym ich codzienego życia były trudności finasowe, a także strach przed ubóstwem.

Historie kobiet naświetliły smutne oblicze ich codziennych bolączek, z którymi się borykają.

SYTUACJA EKONOMICZNA, ŚWIADCZENIA SOCJALNE, UBÓSTWO

“Dlaczego tak jest? Dlaczego emerytury kobiet są niższe od emerytur mężczyzn?”

- Ubóstwo, ciągły brak pieniędzy uniemożliwia optymalne funkcjonowanie
- Problemy zdrowotne, inwalidztwo ograniczające mobilność a kwestia finansowa (wiele osób nie może sobie pozwolić na korzystanie z komunikacji miejskiej)
- Brak funduszy na wykup lekarstw, lub opłat związanych z dodatkowymi zabiegami medycznymi
- Brak dostatecznej informacji na temat kanadyjskich świadczeń emerytalnych
- Trudności w korzystaniu z usług instytucji państwowych dla osób, które są w wieku przedemerytalnym (50 -67 lat)
- Kobiety pobierające świadczenia z tytułu inwalidztwa wychowujące samodzielnie wnuki tracą dodatkową zapomogę finansową w momencie ukończenia 65 roku życia

SYTUACJA MIESZKANIOWA I PROBLEMY BEZDOMNOŚCI

- Wysokie czynsze pochłaniają wiekszość miesięcznych dochodów
- Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe stanowią zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa osobistego
- Proces pozyskania mieszkania przez BC Housing jest niejednokrotnie zawiły i skomplikowany

“ Czynsze mieszkań są bardzo wysokie. Potrzebujemy więcej mieszkań dotowanych”

PRACA A OPIEKA NAD BLISKIMI

- Opiekowanie się bliskimi może być uciążliwe i problematyczne dla wielu starszych kobiet
- Wiele starszych kobiet nie ma możliwosci do dodatkowej pracy zarobkowej w trakcie opieki nad bliskimi
- Wiele starszych kobiet wykazało chęć do dalszej pracy, ale z uwagi na wiele przeszkód a w tym dyskryminację obawia się podjęcia pracy
- Starsze kobiety martwią się o swoją przyszlość, jak sobie poradzą finansowo i kto się nimi zajmie gdy będą wymagały opieki

‘’Mieszkam z rodziną i wciąż muszę im ‘’ matkować” ”

PROBLEMY RODZINNE ZWIĄZANE ZE STATUSEM EMIGRACYJNYM

- Wiele kobiet przyjeżdżających do Kanady na sponsorstwo rodzinne napotyka na wiele trudności oraz na nieprzewidziane i nieoczekiwane zmiany w rodzinie, które utrudniają ich adaptację
- Na niektórych emigracja odciska długotrwały ślad silnie wpływający na ich życie
- Niektóre kobiety żyją na granicy ubóstwa lub są narażone na rożnorodne formy przemocy tylko dlatego, że nie mogą korzystać z pewnych świadczeń lub pomocy społecznej dostepnej i zagwarantowanej wyłącznie dla osób tzw. ‘’ niesponsorowanych”
- Separacja od rodziny jest często dla kobiet bardzo przykrym i bolesnym momentem w ich życiu

‘’Kiedy przyjechałam tutaj , zrozumiałam co to znaczy być kobietą bez statusu emigracyjnego”

''Istnieje wiele niewidocznych problemów i nieznanych wcześniej trudności, z którymi kobiety często nie potrafią sobie poradzić"

BEZPIECZEŃSTWO OSOBISTE

- Niektóre kobiety doświadczają złego traktowania; zastraszania, braku poszanowania
- Odejście od rodziny jest dla starszych kobiet niewspółmiernie trudnym etapem w ich życiu
- Czasami niektóre z nich stają się ofiarami nadużyć finasowych : przymuszanie do wykupienia polisy ubezpieczeniowej , brak dostępu do finasów lub ich ograniczenie, wymuszanie zgody na podpisanie dokumentów dającym prawo bliskim do ich ubezwłasnowolnienia.
- Czasami ich otoczenie, w którym żyją zagraża ich bezpieczeństwu osobistemu.
- Niektóre kobiety nie mają kontaktu ze swoimi wnukami z uwagi na konflikty rodzinne.

DOSTĘP DO SYSTEMU PRAWODAWCZEGO I INFORMACJI PRAWNYCH

" System prawny jest skomplikowan, powolny i kosztowny"

- Wiele kobiet potrzebuje informacji i pomocy prawnej umożliwiającej im kontakt i widywanie sie z wnukami
- Kobiety mają trudności w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej.
- Uzyskanie odpowiedniej informacji prawnej stanowi poważny problem dla tych, których język angielski jest na niskim poziomie.
- Starsze kobiety niejednokrotnie spotykają się z przykrym traktowaniem ze strony personelu medycznego. Czują się ignorowane
- Pracownicy służb socjalnych (welfare) są często nieuprzejmi i niegrzeczni, nie wykazując współczucia i szacunku.
- W wielu środowiskach kladzie się nacisk na dostęp do pisemnej informacji o prawach i przywilejach, ktora powinna być przedstawiona w jasny i zrozumiały sposób

SUGESTIE I STRATEGIA POTENCJALNYCH ZMIAN

Organizatorzy projektu CCEL wyodrębnili nastepujące plany strategiczne odzwierciedlające powyżej poruszane zagadnienia:

ŚWIADCZENIA SOCJALNE, EMERYTALNE A UBÓSTWO

- dogłębne rozpoznanie przyczyn ubóstwa starszych kobiet
- podwyższenie świadczeń socjalnych : zapomogi socjalnej i emerytalnej
- zniesienie i zrewidowanie nowo wprowadzonego przepisu dotyczącego wieku emerytlanego, który jest określony obecnie na wiek powyżej 65 roku życia

- zwiększenie świadczeń socjalnych dla starszych osób wychowujących wnuki
- zrewidowanie ustawy w systemie emerytalnej o nazwie Canada Pension Plan Act Child Benefit Provisions , tak aby te, które pobierają emeryturę z tytułu inwalidztwa i wychowujące wnuki nie traciły dodatkowego świadczenia w chwili ukończenia 65 roku
- ulepszenie dostępu do opieki medycznej, farmakologicznej i dentystycznej dla starszych kobiet

ZAGROZENIE BEZDOMNOŚCIĄ I BEZDOMNOŚĆ

- Stworzenie planu strategicznego ułatwiącego dostęp do mieszkań dotowanych
- Ulepszenieil usprawnienie działalności BC Housing

POJĘCIE PRACY W ASPEKCIE OPIEKI NAD BLISKIMI

- Wprowadzenie zmian w systemie emerytalnym uwzględniających osoby opiekujące się innymi członkami rodziny
- Stworzenie efektywnego systemu opieki nad dziećmi bez zbytniego obciążania “instytucji babci”
- Ulepszenie bazy działań wspierającyh starsze kobiety, które aktywnie opiekują się członkami rodziny

PROBLEMY RODZINNE NA TLE PRAWA EMIRACYJNEO

- Ulepszenie dostępu do informacji dotyczących nastepujących zagadnień: przemoc w rodzinie, wykorzystanie fiansowe
- Ulepszenie działań wspierających kobiety, które przyjechały do Kanady na sponsorstwo rodzinne

- Systematyczne uświadamianie “sponsorów rodzinnych “ o ich obowiązkach wobec zależnych od nich osób, zapewnienie im należytej opieki medycznej , farmakologicznej, chronienie przed jakąkolwiek formą przemocy, nie przymuszanie do prac domowych lub opieki nad innymi

ZABEZPIECZENIE BEZPIECZEŃSTWA OSOBISTEGO

- Zaoferowanie starszym kobietom sposobów na radzenie sobie z zastraszaniem i gnębieniem
- Ulepszenie i usprawnienie dostępu kobietom sponsorowanym do instytucji socjalno-prawnych
- Skierowanie uwagii instytucji rządowych na kwestie przemocy wobec starszych kobiet
- Stworzenie planu strategicznego pozwalajacego starszym kobietom na bezpieczne uwolnienie się od przemocy rodzinnej

DOSTĘP DO INFORMACJI PRAWNYCH

- Zapewnienie dostępu do informacji prawnych oraz służb i usług udzielających infrmacij prawnych w rodzimym języku
- Uświadamianie i edukowanie kobiet o ich prawach i przywilejach
- Ulepszenie dostępu do intytucji pozwalajacym im na bezpłatne korzystanie z usług prawników
- Skierowanie uwagi na problem dyskryminacji związanej z podszłym wiekiem w miejscu pracy
- Rozwijanie świadomości wśród społeczeństwa o ustępowaniu miejsc siedzących osobom starszym w komunikacj miejskiej
- Polepszenie traktowania starszych kobiet w lokalnych biurach zapomogi socjalnej (welfare)

NASTĘPNY KROK: NIE KOŃCZMY NA DIALOGU

Dyskusyjne sesje ujawniły szereg piętrzących się trudności i barrier z jakimi borykają się kobiety w ich codziennym życiu. Pomimo tego, nie zabrakło w nich ducha optymizmu, odwagi i

pomysłowości. Uczestniczki tego dialogu nie tylko dzieliły się ze swoimi spostrzeżeniami i refleksjami ale również podsuwały ciekawe pomysły i propozycje zmian usprawniające działanie systemu socjalnego i prawnego, a w konsekwencji polepszenia standartu życia starszych kobiet.

"Teraz potrzebne nam działanie"

Perspektywa kontynuowaniaj pracy nad tym projektem jest dla nas jako głównych oranizatorów pozytywnym wyzwaniem do wprowadzenia potencjalnych zmian na szczeblach rządowej administracji. Celem tych zmian jest podniesienie jakości życia starszych kobiet .

Na stronie internetowej można sledzić na bieżąco informacje dotyczące tego projektu.

A CO MY MOŻEMY ZROBIĆ?

Oto kilka przykładów działań i przedsięwzięć, które warto wziąć po uwage, a które mogą przyczynić się do polepszenia sytuacji życiowej starszych kobiet:

- Wiele kobiet czuje się ignorowanymi i wręcz odrzuconymi. Zauważmy je i wysłuchajmy , okażmy więcej szacunku i cierpliwości. Starsze kobiety mają wiele mądrości i doświadczenia do zaoferowania.
- Wiele starszych kobiet z naszego otoczenia wciąż pracuje z ogromnym poswięceniem. Są to nasze matki, babcie, siostry sąsiadki, woluntariuszki. Starajmy się więc, poprzez nasze zachowanie nie obciążać ich ani nie oczekiwaćzbyt wiele, nie nadużywając ich wielkoduszności i szczodrości.
- Weź po uwage pracę społeczną w lokalnych organizacjach mającą na celu niesienie pomocy starszym osobom, tym , dla których dostęp do służb medycznych i prawanych stanowi poważną przeszkodę.
- Czy lokalne władze w miejscu twojego zamieszkania realizują politykę intersów starszych kobiet? Wykaż zaintersowanie, propaguj ideę tego projektu.
- Czy miejsce Twojej pracy jes miejscem gdzie potrzeby starszych kobiet są uwzględniane i realizowane z szacunkiem i należytą uwagą?
- Czy pracujesz jako osoba na szczeblu instytycji państwowych? Przestudiuj i sprawdź jak istniejące przepisy i ustawy mogą wpłynąc na życie starszych kobiet . Zainicjuj akcję i działania mające na celu zredukowanie luk prawnych lub ustawodawczych, które negatywnie rzutują na życie starszych kobiet.
- Jesli powyższa tematyka zainteresowała ciebie i stała się inspiracją do dalszego działania, możesz skierować swoje uwagi do rządu na szczeblu lokalnym, prowincjonalnym lub federalnym z żądaniem o wszczęcie akcji mającej na celu zrewidowanie przepisów i ustaw dotyczących wyżej wymienionych problemów dotyczących kobiet starszych.
- Jesli pracujesz zawodowo lub jako woluntariusz w instytucjach zajmujących się pomocą społeczną, postaraj spożytkować swój czas na pogłebienie wiedzy o problemach starszych kobiet oraz usprawnienie swoich działań.

Projekt ten był możliwy do zrealizowania dzięki pomocy finasowej udzielonej przez United Way Lower Mainland.

Broszura ta jest tylko krótkm i streszczeniem pełnego raportu, który powstał po jednorocznym wnikliwym sondażu pod nazwą; Older Women's Dialogue Project (Your Words are Worth Something).

Aby zapoznac sie z trescią pełnego raportu proszę odwiedzić stronę intrnrtową:

http://www.bcli.org/ccel/projects/older-women-dialogue-project